

DAGENS NYHETER.

Konstrecensioner

Förkroppsligat på Nationalmuseum design, Kulturhuset, Stockholm

PUBLICERAD 2016-09-15

Per B Sundberg "Flöjter" från 2016 av porslin och stengods. Foto: Per B Sundberg

Utställning

Förkroppsligat

Nationalmuseum design, Kulturhuset, Stockholm. Visas t o m 17/1.

Nationalmuseum design inleder hösten med konsthantverk som sägs förhålla sig till kroppen. Lotta Jonson ser flera fascinerande verk men är frågande till idéinnehållet.

Med ord som "skavsår i framtiden" och "sårbart, överraskande och interaktivt" presenterar Nationalmuseum design höstens utställning "Förkroppsligat". Åtta kvinnor och två män i olika åldrar, utbildade på någon av landets designhögskolor, ställer ut ett tjugotal verk i "gränslandet mellan konst och konsthantverk". Deltar gör även Jens Peterson-Berger och Olov Ylinenpää med musikalisk respektive teknisk bakgrund.

Duons orgel "Glänta" är tillverkad av bland annat fläktar, smycken, fjädrar, skinn och elektromekaniska delar. Formatet är imponerande och konstruktionen fascinerande men vad orgeln egentligen förkroppsligar är oklart för mig – även om man kan styra ljudet genom att ställa fötterna på ett antal kvadratiska plattor.

Några verk bygger på erfarenheter från olika sjukdomsperioder. Exempelvis Emma Lindes drabbande textilkonstverk, som reflekterar över förhållandet mellan kläder och identitet. Utgångspunkten är plagg hon burit under en dag. Till "5 kvadrat" har hon klippt itu kläder och skor som hon sen fogat ihop med lapptäcksteknik till ett väggcollage. En annan dags kläder blev "In på bara benen", ett skelett i naturlig storlek. En tredje kläduppsättning förvandlades till en skulptur som för tankarna till Giacometti.

Malin Bobeck, som studerat så kallade smarta textilier vid Textilhögskolan i Borås, står bakom installationen "Those who affected me". En cancerdiagnos gav inspiration till verket som både är ett självporträtt och en hyllning till alla som följde henne under den svåra tiden. Elva meter jacquardvävt tyg med optiska fibrer bildar en uppåtgående spiral i ett litet mörkt utrymme med spegelväggar. Vid beröring ändras färger och ljusflöden; en sensuellt böljande föreställning sätter i gång.

Till de mest kroppsliga inslagen på "Förkroppsligat" hör Maja Michaelesdotter-Erikssons "Gapa, svälj", en stor hög på golvet (gjord av silduk, nylonstrumpor, akrylbläck, socker och epoxi) som får vem som helst att vilja vomera. Märit Runstens bidrag "Kirurgisk ornamentik" (tre textila skulpturer och lika många tuschteckningar) är kyligare, mer dissekerande utan att avbilda specifika organ. Här handlar det om vårt mentala förhållande till kroppen på ett mer teoretiskt plan.

Per B Sundberg är däremot ytterst konkret kroppslig. I en monter har han placerat 47 (!) penisar (som också är flöjter) i porslin och stengods, alla i olika nyanser från mustiga jordfärger till ljus pastell. Jag ser det hela som ett avancerat glasyrexperimenterande med viss komisk touch.

Eftersom informationsfoldern talar om en utställning i gränslandet mellan konst och konsthantverk så tänker jag att skillnaderna, om det nu finns några, borde man kunna ana här på "Förkroppsligat". Jag vill nämligen gärna veta. Inte minst därför att många konsthantverkare föredrar att bli kallade konstnärer; det verkar ge högre status.

Somliga säger att det är inställningen till och fokuseringen på själva tillverkningsmaterialet som skiljer konsthantverk från konst. Tappar att Matilda Kästel inte skriver under på den definitionen. Hon är i högsta grad materialbaserad och utgår alltid från glaset men arbetar skulpturalt med feministisk agenda. Hennes "Hide" och "Watcher" hör ihop: huden av en figur i naturlig storlek ligger övergivet utslängd på golvet medan en solid gestalt sitter och tittar på. Båda är beklädda med vassa glasbitar. Maktsymboliken är enkel, upplevelsen ändå riktigt stark. Konst, konsthantverk eller både och?

I texterna till "Förkroppsligat" antyds att intresset för kroppen skulle vara en ny trend och karaktäristiskt för dagens konsthantverkare. Det har jag svårt att hålla med om. Smyckekonstnärer, kläddesigner och även keramiker som tillverkar bruksgods har alltid haft kroppen i fokus. Snarare finns det hos många konsthantverkare numera en lust att arbeta i större format och ett behov av att gestalta egna, ofta privata berättelser. På så sätt är "Förkroppsligat" ändå en bra temperaturmätare på läget i landet.

Lotta Jonson

Publicerad: DN, 2016-09-15

<https://www.dn.se/kultur-noje/konstrecensioner/forkroppsligat-pa-nationalmuseum-design-kulturhuset-stockholm/>